

<http://www.sonline.hu/somogy/kozelet/kellemes-selymes-balatoni-iszap-mariara-a-nyilt-viz-felol-erkezett-635016>

Kellemes, selymes balatoni iszap; Máriára a nyílt víz felől érkezett

sonline.hu | 2015. október 21. | Fónai Imre

Az előző évtizedek vízminőségjavító beruházásainak a folytatásaként kéne tekinteni az iszapkotrásra, mely nem csak a turizmus érdeke, hiszen az iszapot a hulladékgazdálkodásban és a mezőgazdaságban is föl lehetne használni – erről Homonnay Zsombor agrármérnök, az ábrahámhegyi fürdőegyesület aktivistája beszélt a Nők a Balatonért Egyesület (NABE) szerdai zamárdi fórumán.

A mederkotrás sürgetésének különös aktualitást ad a balatonmáriai szabadstrand eliszaposodása, ott a horgászok combig az iszapba gázolva tudják csak kitolni csónakjaikat a nádasból. Csakhogy a kotrás költséges: egy hektárnyi terület harminc centi mélységű kotrása harminc millió forint.

– A Balaton hiába fiatal, húszezer éves tó, mégis előregedő fázisában van, s éppen az intenzív iszapoldás miatt – hívta fel a figyelmet a NABE-fórumon Homonnay Zsombor. Az agrármérnök arról is beszélt: a balatonmáriai a nyílt víz felől érkező szürkeiszap, tehát nem az, amelyik a főcsatornán át áramlik Mária közelében a Balatonba. A „meglepetésszerű” iszapoldás hátterében szerinte az állhat, hogy megváltozott valahol a domborzat a vízben, a Szigliget, Keszthely felőli áramlási irány és a déli parti település között. Egyes vélekedésekkel ellentétben azonban – magyarázta a szakember – vízminőségromlást eredményező vegyületek nincsenek az üledékben.

– A máriai iszapoldás a Natura 2000-es természetvédelemnek is új megvilágítást adhat – így Homonnay Zsombor. – Hiszen a máriai élővilágban, nádasban jóval nagyobb problémát okozhat a megjelent iszap annál a néhány növény- és állatfaj védeleménél, ami miatt a Natura 2000-es védettséget érvénybe léptették. Gyakorlatilag a teljes Balaton és a partvonala védett. S miközben az öregedés, az iszapoldás miatt mind kevesebb a vizes élőhely, az iszapot nem lehet csak úgy kitenni a partra. Ördögi kör. A balatoni iszap egyébként kellemes, selymes, akár gyógyászati célokra is alkalmazható volna, de talajjavításra biztosan, hiszen nagyrészt kalcium, azaz mész (érdekes, hogy Keszthelynél nagyobb a kalciumtartalma, mint Siófoknál).

Turizmus, hulladékgazdálkodás, mezőgazdaság – ha e három terület összefogna, az önkormányzatokkal, a *Balaton Fejlesztési Tanáccsal* és a *Balaton Szövetséggel*, s persze az állammal, tehát a kórtatók és az iszapot továbbhasználók is beszálnának a költségekre, máris nem tűnne olyan soknak a hektáronkénti harmincmillió kótrási költség. Ez az ábrahámhegyi fürdőegyesületi aktivista „modellje”. Elsődleges érdek, hogy vendégvonzó strandok és megközelíthető kikötők legyenek a Balatonnál, a kikórt iszapot pedig egyrészt a sorra betelő személerakók rekultivációjához lehetne fölhasználni (s nem pedig messziről földet szállítani erre a célra), a mezőgazdaságban pedig a Balaton térségében oly jellemző savanyú talajok javítására.

Húsz éve megvan az engedély az iszap mezőgazdasági hasznosítására, mégsem történt semmi. Az agrármérnök figyelmeztetett: az élelmiszertermelés szigorú előírásai miatt komoly kutatási programra is szükség volna a kótrással párhuzamosan, már csak ezért sem lenne szerencsés az iszapkótrást magánkézbe adni.

Egyetlen helyen említik a Balatont a jóváhagyott fejlesztési tervekben

A felszíni vizek állapota nem túl jó a Balaton vízgyűjtőjén – erről Szabó Péter, a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság szakreferense beszélt a szerdai zamárdi fórumon. Kiváló

minőségű egy sincsen, a legtöbb víztest a mérsékelten jó, vagy gyenge kategóriába sorolható. Megemlítette azt is: nem éppen ideális, hogy a vízgyűjtő közigazgatásilag megosztott, három vízügyi igazgatóság illetékességébe tartozik. Szakter Roland, a balatoni vízügyi kirendeltség munkatársa szerint az egyik legfontosabb projektjük most a „Balaton 120” program, ami a mederben tartandó vízszint maximumának a felemelését célozza; több vízmérce adatainak a felhasználásával hatástanulmány készül.

Szauer Rózsa, a Nők a Balatonért Egyesület elnöke megjegyezte: a jóváhagyott, 2020-ig érvényes országos fejlesztési elképzelések sorában mindössze egyetlen helyütt említik konkrétan a Balatont, a Sió-csatorna és a zsilip felújításánál.